

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδοτήσεως

340 / 2011

Το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους

Α2 τμήμα Διακοπών

Συνεδρίαση της 27 Ιουλίου 2011

Σύνθεση:

Πρόεδρος : Αναστασόπουλος Δημήτριος, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.,
Μέλη: Σουλιώτης Βασίλειος, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ., Καραγιάννης
Αλέξανδρος, Αυγερινού Χρυσάφουλα, Δέσης Στέφανος, Κανελλόπουλος
Γεώργιος, Πανταζή Βασιλική, Τύρου Βασιλική, Χαριτάκη Στυλιανή,
Μπερνικόλα Ευφροσύνη, Αναστασόπουλος Δημήτριος, Νομικοί Σύμβουλοι
Εισηγήτρια : Χριστίνα Διβάνη, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Αριθμός Ερωτήματος: α) υπ' αριθμ. 115482/340/2011 έγγραφο της Δ/σης Δασικών Χαρτών της Γενικής Δ/σης Ανάπτυξης και Προστασίας Δασών & Φ.Π., β) υπ' αριθμ. 115490/410/6-7-2011 έγγραφο της ίδιας ως άνω Δ/σης.

Περίληψη Ερωτήματος: (όπως αναδιατυπώθηκε με το β' ως άνω σχετ.)

1. Σχέδια πόλης, που εγκρίθηκαν χωρίς προσυπογραφή του Υπουργού Γεωργίας, τα οποία δεν έχουν ακυρωθεί, εάν θα αντιμετωπίζονται στο πλαίσιο κατάρτισης των Δασικών χαρτών και

Γο
Συν. Υπουργείου
Περιβάλλοντος,
Εξέλιξης και
Κλιματικής
Αλλαγής

της εφαρμογής του άρθρου 23 Ν. 3889/2010
ως ισχυρά σχέδια πόλης ή ως ανίσχυρα

2. Σχέδια πόλης, που εγκρίθηκαν χωρίς προσυπογραφή του Υπουργού Γεωργίας, τα οποία δεν έχουν τμήματα των οποίων έχουν αποτυπωθεί στους Προσωρινούς Κτηματικούς Χάρτες (ΠΚΧ) και Πίνακες (ΠΚΠ) του Ν. 246/1976 ως έχοντα δασικό χαρακτήρα, εν όψει και της διάταξης της παρ. 16 του άρθρου 28 Ν.2664/1998, εάν εξακολουθούν να αντιμετωπίζονται ως ισχυρά σχέδια πόλης στα πλαίσια κατάρτισης των Δασικών χαρτών και της εφαρμογής του άρθρου 23 Ν. 3889/2010.

ρο
αυριανή

A

I. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Κατά τη διαδικασία κατάρτισης κτηματικών χαρτών με τις διατάξεις του ν. 248/1976 η δασική υπηρεσία θεώρησε σαν μη έγκυρα και ανίσχυρα κάποια σχέδια πόλεων που δεν είχαν προσυπογραφεί από τον Υπουργό Γεωργίας και συμπεριέλαβε κάποια τμήματα αυτών στους Προσωρινούς Κτηματικούς Χάρτες και Πίνακες του νόμου 246/1976 ως έχοντα δασικό χαρακτήρα.

Με τη διάταξη της παραγράφου 16 άρθρου 28 νόμου 2664/1998 καθορίστηκε ότι οι κτηματικοί χάρτες του νόμου 246/1976 παραμένουν σε ισχύ και διορθώνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

Με την 412/1993 απόφαση του ΣΤΕ κρίθηκε ότι τα σχέδια πόλεως, εφόσον δεν έχουν ανακληθεί, θεωρούνται έγκυρα και ισχυρά.

Ενόψει της κατάρτισης των δασικών χαρτών με τις διατάξεις του Ν. 3889/2010 και προκειμένης της εφαρμογής του άρθρου 23 του νόμου αυτού η υπηρεσία έθεσε τα ως άνω ερωτήματα.

II. ΚΡΙΣΙΜΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. Με τις διατάξεις του Ν. 248 της 12/12.1.1976 «Περί φύλλου καταγραφής Μητρώου ιδιοκτησίας και οριοθεσίας των Δασικών εκτάσεων και προστασίας των Δημοσίων Δασικών Εκτάσεων», (οι οποίες καταργήθηκαν από την έναρξη ισχύος του Ν. 2664/1998 « Εθνικό Κτηματολόγιο και άλλες διατάξεις») καθοριζόταν ειδική διοικητική διαδικασία για την καταγραφή και οριοθεσία των δασικών εκτάσεων και

A

την χρήση του φύλλου καταγραφής (κτηματικού χάρτου) του Μητρώου ιδιοκτησίας αυτών. Ειδικότερα στο άρθρο 10 του νόμου αυτού προβλεπόταν η προσωρινή οριοθεσία των δασικών εκτάσεων, μετά δε την άσκηση και εκδίκαση αντιρρήσεων ή προσφυγών και την τυχόν διόρθωση του χάρτη και του πίνακα (άρθρα 12, 13) ο κτηματικός χάρτης και ο κτηματολογικός πίνακας των δασικών εκτάσεων κηρυσσόταν οριστικός δι' απόφασεως του Υπουργού Γεωργίας (άρθρο 16).

2. Με τις διατάξεις του Ν. 2664/1998 (ΦΕΚ Α' 275/3.12.1998) « Εθνικό Κτηματολόγιο και άλλες διατάξεις» καθορίσθηκε νέα διοικητική διαδικασία κατάρτισης και θεώρησης, κύρωσης και διόρθωσης δασικών χαρτών.

Ειδικότερα, στην παρ. 4 του καταργηθέντος στη συνέχεια άρθρου 27 αυτού ορίζεται: « Μετά από την κατά τα ανωτέρω εξέταση όλων των αντιρρήσεων και τις ανάλογες διορθώσεις, ο προσωρινός δασικός χάρτης, αφού κυρωθεί από το Γενικό Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας, κηρύσσεται οριστικός και έχει πλήρη αποδεικτική ισχύ σε κάθε διοικητική ή δικαστική αρχή. Επί των οριστικών δασικών χαρτών σημειώνονται οι περιμετροί όλων των δασικών εν γένει εκτάσεων, στις οποίες εφαρμόζονται και ισχύουν οι διατάξεις της δασικής νομοθεσίας.

Μετά την κύρωση του δασικού χάρτη επιτρέπεται η αναμόρφωσή του με την προσθήκη ή διαγραφή των εκτάσεων που θα υπαχθούν ή θα πάψουν να υπάγονται στο δασικό νόμο, σύμφωνα με πράξεις των αρμόδιων οργάνων που εκδίδονται κατ' εφαρμογή της δασικής νομοθεσίας. Η κατά τα ανωτέρω αναμόρφωση των δασικών χαρτών κυρώνεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας, που λαμβάνεται μετά από εισήγηση της οικείας Διεύθυνσης Δασών.»

Περαιτέρω, στην παρ. 16 του άρθρου 28 του νόμου αυτού ορίζεται: « Οι κτηματικοί χάρτες που καταρτίστηκαν βάσει του ν. 248/1976, ανεξάρτητα αν είναι προσωρινοί ή οριστικοί, παραμένουν σε ισχύ και διορθώνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Από τη διόρθωσή τους οι παραπάνω χάρτες επέχουν θέση των προβλεπόμενων από το άρθρο 27 του παρόντος δασικών χαρτών».

3. Τέλος, με τις διατάξεις του Ν. 3889/2010 (ΦΕΚ Α 182 14.10.2010) «Χρηματοδότηση Περιβαλλοντικών Παρεμβάσεων, Πράσινο Ταμείο, Κύρωση Δασικών Χαρτών και άλλες διατάξεις» καθορίσθηκε νέα διοικητική διαδικασία κατάρτισης και θεώρησης δασικών χαρτών (άρθρα 13 επ.), οι οποίοι μετά την ανάρτησή τους (άρθρο 14) , την τυχόν άσκηση αντιρρήσεων κατ' αυτών (άρθρα 15, 16) , την εξέταση των αντιρρήσεων ή των λοιπών ενδίκων βοηθημάτων (άρθρα 17,18), την ενδεχόμενη συμπλήρωσή τους (άρθρο 19) , κυρώνονται (άρθρο 20) με αποτέλεσμα κάθε μεταβίβαση, σύσταση, αλλοίωση και γενικά κάθε μεταβολή των εμπραγμάτων δικαιωμάτων στις εκτάσεις με δασικό χαρακτήρα που περιλαμβάνονται σε αυτούς να είναι άκυρη και ανίσχυρη, αν δεν συνοδεύεται από σχετικό πιστοποιητικό του οικείου κτηματολογικού γραφείου ή, αν η έκταση δεν έχει κτηματογραφηθεί, της αρμόδιας υπηρεσίας της Διεύθυνσης Δασών, με το οποίο βεβαιώνεται ο χαρακτήρας της έκτασης. Μετά από την κύρωση κάθε δασικού χάρτη η αρμόδια Διεύθυνση Δασών προβαίνει σε κατάρτιση και τήρηση Δασολογίου.

Ειδικότερα στο άρθρο 23 του ίδιου ως άνω νόμου και υπό τον τίτλο «Αποτύπωση ορίων οικισμών στους δασικούς χάρτες» ορίζεται:

«1. Για τις περιοχές όπου η κατάρτιση των δασικών χαρτών έχει ολοκληρωθεί ή βρίσκεται σε εξέλιξη, η αρμόδια Διεύθυνση Δασών ή η εταιρεία "ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ Α.Ε.", στην περίπτωση της παραγράφου 4 του άρθρου 13, αποστέλλει, μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, στις αρμόδιες υπηρεσίες των οικείων πρωτοβάθμιων και δευτεροβάθμιων Ο.Τ.Α., στη Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωροταξίας της Περιφέρειας και στις Διευθύνσεις Τοπογραφικών Εφαρμογών και Πολεοδομικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, ψηφιακά αντίγραφα των υπό κατάρτιση δασικών χαρτών. Οι υπηρεσίες στις οποίες διαβιβάζονται τα αντίγραφα, επισημαίνουν με πορτοκαλί χρώμα το περίγραμμα των ορίων των οικισμών, όπως τα όρια αυτά έχουν εγκριθεί με πράξεις της Διοίκησης σύμφωνα με τις διατάξεις των προεδρικών διαταγμάτων της 21.11-1.12.1979 (ΦΕΚ 693 Δ`), της 2.3-13.3.1981 (ΦΕΚ 138 Δ`) ή της 24.4- 3.5.1985 (ΦΕΚ 181 Δ`), καθώς και τα όρια των εγκεκριμένων πολεοδομικών μελετών και ρυμοτομικών σχεδίων, εφόσον

δεν απεικονίζονται στους χάρτες ή ελέγχουν και διορθώνουν τα όρια που υπάρχουν σε αυτούς. Αντίστοιχα, ενημερώνουν τους χάρτες επισημαίνοντας με κίτρινο περίγραμμα τα όρια των οικισμών που έχουν οριοθετηθεί με άλλες διατάξεις, καθώς και τα όρια των σχεδίων πολεοδομικών μελετών και σχεδίων πόλεως που έχουν εκπονηθεί για τις περιοχές της αρμοδιότητας τους και δεν έχουν εγκριθεί για οποιονδήποτε λόγο, εφόσον τα όρια αυτά εμπίπτουν, εν όλω ή εν μέρει, στους καταρτιζόμενους δασικούς χάρτες.

2. Αντίγραφα των διαγραμμάτων που είναι προσαρτημένα σε εγκεκριμένες πολεοδομικές μελέτες και σχέδια πόλεως ή σε πράξεις οριοθέτησης οικισμών σύμφωνα με τις διατάξεις των προεδρικών διαταγμάτων της 21.11-1.12.1979, της 2.3-13.3.1981 ή της 24.4-3.5.1985, καθώς και αντίγραφα των υπό κατάρτιση δασικών χαρτών, με αποτυπωμένα τα όρια των οικισμών που έχουν εγκριθεί με άλλες διατάξεις ή τα όρια σχεδίων πολεοδομικών μελετών και σχεδίων πόλεως που για οποιονδήποτε λόγο δεν έχουν εγκριθεί, επιστρέφονται στη Διεύθυνση Δασών ή στην Εταιρεία "ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ Α.Ε.", στην περίπτωση της παραγράφου 4 του άρθρου 13, θεωρημένα από τις υπηρεσίες του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία παραλαβής τους, άλλως τεκμαίρεται ότι δεν υπάρχουν τέτοια σχέδια.

3. Οι υποχρεώσεις των υπηρεσιών και η διαδικασία που προβλέπεται στις προηγούμενες παραγράφους, μπορεί να αναπληρώνεται με την αποστολή και την απεικόνιση των εγκεκριμένων ορίων οικισμών, των εγκεκριμένων πολεοδομικών μελετών και ρυμοτομικών σχεδίων, καθώς και αυτών που έχουν εκπονηθεί αλλά δεν έχουν εγκριθεί, σε ψηφιακό αρχείο.

4. Για τις νέες μελέτες κατάρτισης δασικών χαρτών οι αρμόδιες υπηρεσίες των οικείων πρωτοβάθμιων και δευτεροβάθμιων Ο.Τ.Α., η Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωροταξίας της Περιφέρειας και οι Διευθύνσεις Τοπογραφικών Εφαρμογών και Πολεοδομικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής υποχρεούνται, εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών από την υποβολή του σχετικού αιτήματος, να χορηγούν στην αρμόδια Διεύθυνση Δασών ή την

εταιρεία "ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ Α.Ε.", στη περίπτωση της παραγράφου 4 του άρθρου 13, αντίγραφα, σε ψηφιακή μορφή, κάθε πράξη της Διοίκησης στην οποία αποτυπώνονται τα όρια εγκεκριμένων πολεοδομικών μελετών, ρυμοτομικών σχεδίων και οικισμών οριοθετημένων σύμφωνα με τις διατάξεις των προεδρικών διαταγμάτων της 21.11-1.12.1979, της 2.3-13.3.1981 ή της 24.4- 3.5.1985, καθώς και τα όρια σχεδίων πολεοδομικών μελετών και σχεδίων πόλεως που έχουν εκπονηθεί αλλά δεν έχουν εγκριθεί για οποιονδήποτε λόγο ή τα όρια οικισμών που έχουν εγκριθεί σύμφωνα με άλλες διατάξεις, στην περιοχή αρμοδιότητας της. Αντίγραφα των αρχείων που περιέρχονται από τις υπηρεσίες των Ο.Τ.Α. και των Περιφερειών αποστέλλονται και στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

5. Οι προηγούμενες παράγραφοι δεν εφαρμόζονται, όταν τα στοιχεία οριοθέτησης ή πολεοδόμησης των οικισμών συνιστούν συμβατικό αντικείμενο των αναθέσεων μελετών για την κατάρτιση δασικών χαρτών ή έχουν ήδη παρασχεθεί στην αρμόδια Διεύθυνση Δασών. Στις περιπτώσεις αυτές, πριν από την ανάρτηση του καταρτισθέντος δασικού χάρτη, η Διεύθυνση Δασών οφείλει να αποστείλει αντίγραφο στις αρμόδιες υπηρεσίες των Ο.Τ.Α. πρώτου και δεύτερου βαθμού, στη Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωροταξίας της Περιφέρειας και στις Διευθύνσεις Τοπογραφικών Εφαρμογών και Πολεοδομικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, κατά περίπτωση, για έλεγχο και θεώρηση των αναγραφόμενων ορίων. Οι υπηρεσίες υποχρεούνται να επιστρέψουν το αντίγραφο του δασικού χάρτη ελεγμένο και θεωρημένο μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία παραλαβής του. Σε περίπτωση παρέλευσης της προθεσμίας αυτής τεκμαίρεται ότι τα όρια οικισμών ή πολεοδομικών μελετών έχουν αποτυπωθεί σωστά».

Περαιτέρω, στο άρθρο 26 του ίδιου ως άνω νόμου ορίζεται:

«1. Το άρθρο 27 του ν. 2664/1998 καταργείται. Οπου στις κείμενες διατάξεις γίνεται παραπομπή στο άρθρο αυτό, εφαρμόζονται οι αντίστοιχες διατάξεις των άρθρων 13 έως 22 του παρόντος κεφαλαίου.

2. Καταργούνται οι διατάξεις των άρθρων 1,2,3,4 και 6 του άρθρου 27Α του ν. 2664/1998....

3. Κάθε άλλη διάταξη που αντίκειται στις διατάξεις του παρόντος νόμου καταργείται, με εξαίρεση τις διατάξεις του ν. 3028/2002.

6. Οι διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου καταλαμβάνουν κάθε εκκρεμή διαδικασία κύρωσης δασικών χαρτών, ανεξαρτήτως του σταδίου στο οποίο βρίσκεται...»

4. Στο άρθρο 3 παρ. 6 του Ν. 998/1979 «Περί προστασίας των δασών και των δασικών εν γένει εκτάσεων της Χώρας» (ΦΕΚ Α' 289) ορίζεται ότι: «Δεν υπάγονται οπωσδήποτε εις τας διατάξεις του παρόντος νόμου :

α)... ε) Αι περιοχαί δια τας οποίας υφίστανται εγκεκριμένα έγκυρα σχέδια πόλεως ή καταλαμβάνονται υπό οικισμών προυφισταμένων του έτους 1923 ή πρόκειται περί οικοδομησίμων εκτάσεων των οικιστικών περιοχών του Ν. 947/1979 ...»

III. 1. Κατά την έννοια των διατάξεων αυτών, που πρέπει να ερμηνευθούν ενόψει της σημασίας των ρυμοτομικών σχεδίων, των επιπτώσεών τους τόσο στο γενικότερο δημόσιο συμφέρον, όσο και στο συμφέρον των πληττομένων ιδιοκτητών και του όλου πνεύματος της πολεοδομικής νομοθεσίας, για να θεωρηθεί ότι μία ρυμοτομική ρύθμιση δεν ισχύει, δεν αρκεί η συνδρομή λόγων που δικαιολογούν ή επιβάλλουν την άρση της, αλλά χρειάζεται, σύμφωνα άλλωστε και με γενική αρχή του διοικητικού δικαίου, η έκδοση αντίθετης διοικητικής πράξεως από την αρμόδια αρχή. Αν δεν έχει εκδοθεί τέτοια πράξη οποιαδήποτε άλλη διοικητική αρχή, στην οποία προβάλλεται η συνδρομή των πιο πάνω λόγων, δεν μπορεί να κρίνει το ζήτημα του κύρους των ρυμοτομικών σχεδίων (ΣΤΕ 2258/2005, 2785/1993, ΣΤΕ Ολ. 2282/1992)

Τούτο διότι τα σχέδια πόλεων (άρθρο 1 του Ν.Δ/τος της 17.7.1923) κατά το μέρος τους, που αφορά στον καθορισμό μιας περιοχής ως οικιστικής, τον παρεπόμενο ορισμό των οικοδομήσιμων και των κοινόχρηστων ή κοινωφελών χώρων και τις συναφείς ρυμοτομικού χαρακτήρα ρυθμίσεις, αποτελούν εξειδίκευση ρυθμίσεως πλήρως καταστρωμένης στο νόμο που δεν αναφέρεται σε μια κατηγορία σχέσεων αλλά σε σύνολο περιπτώσεων

που έχουν μεταξύ των ένα τοπικό δεσμό. Έτσι κατά το μέρος τους αυτό, που εξαντλείται στην χάραξη ορισμένων γραμμών (ρυμοτομικών, οικοδομικών κλπ.) αποτελούν, σύμφωνα με πάγια νομολογία γενικές ατομικές πράξεις. Από την άποψη αυτή αποτελούν τα νομικά πλαίσια για την δημιουργία πραγματικών καταστάσεων και την θεμελίωση εμπραγμάτων δικαιωμάτων. Από την φύση και τον χαρακτήρα τους συνδέονται με την ασφάλεια του Δικαίου έτσι ώστε η ανάκλησή τους λόγω παρανομίας που επιφλοχώρησε κατά την έγκρισή τους να πλήττει πραγματικές καταστάσεις, που έχουν δημιουργηθεί με την σύμπραξη της Διοικήσεως, καθώς και ατομικά δικαιώματα και να κλονίζει την εμπιστοσύνη του πολίτη προς την Διοίκηση. Λόγω δε της σπουδαιότητας της πράξεως, με την οποία εγκρίνεται ένα ρυμοτομικό σχέδιο και της επιρροής της σε πλήθος εννόμων σχέσεων τόσο των πολιτών μεταξύ των όσο και τούτων προς την Διοίκηση η τυχόν ανάκλησή της έχει σοβαρές επιπτώσεις και στο γενικότερο δημόσιο συμφέρον (ΣΤΕ 2258/2005, 2785/1993, ΣΤΕ Ολ. 2282/1992).

Άλλωστε, έχει κριθεί (ΣΤΕ 2258/2005, 2785/1993, ΣΤΕ Ολ. 2282/1992) ότι η γενική αρχή του Δικαίου σύμφωνα με την οποία η Διοίκηση δεν έχει υποχρέωση (αλλά μόνο ευχέρεια) να ανακαλεί τις παράνομες πράξεις της, που υπαγορεύεται από την ασφάλεια του δικαίου και την ανάγκη σταθερότητας των διοικητικών καταστάσεων, βρίσκει κατ' εξοχήν πρόσφορο έδαφος εφαρμογής στα ρυμοτομικά σχέδια. Για την κάμψη της απαιτείται ρητή, ειδική και ανενδοίαστη πρόβλεψη του νομοθέτη. Τέτοια όμως διάταξη δεν υπάρχει ούτε στο Σύνταγμα, ούτε στον νόμο περί δασών. Πράγματι οι προστατευτικές των δασών συνταγματικές διατάξεις δεν περιέχουν καμία σχετική πρόβλεψη. Ούτε άλλωστε θα μπορούσε να συναχθεί η κάμψη της ως άνω γενικής αρχής του Δικαίου από το όλο πνεύμα και τον σκοπό των διατάξεων των άρθρων 24 και 117 παρ. 3 του Συντάγματος. Διότι δεν εμπίπτει στην δέσμη των μέτρων, που σύμφωνα με το άρθρο 24 παρ. 1 εδ. β' του Συντάγματος υποχρεούται να παίρνει ο νομοθέτης ή η διοίκηση για την διαφύλαξη του φυσικού περιβάλλοντος, τα οποία άλλωστε πρέπει να αποφασίζονται μετά από στάθμιση τόσο των άλλων συνταγματικών

Α
2023

προστατευόμενων δικαιωμάτων όσο και του γενικότερου δημόσιου συμφέροντος. Εάν ο Συντακτικός νομοθέτης ήθελε την ανάκληση ορισμένων ρυμοτομικών σχεδίων, όπως εκείνων που ρυμοτόμησαν δασικές εκτάσεις, θα έπρεπε να το είχε προβλέψει ρητά, κάνοντας ειδική σχετική μνεία στο κείμενο του Συντάγματος ή στις μεταβατικές διατάξεις, όπως προέβη σε ανάλογες ρυθμίσεις σε άλλα θέματα (πρβλ. άρθρα 107 παρ. 2 και 117 παρ. 2 του Συντάγματος) (ΣΤΕ 2258/2005, 2785/1993, ΣΤΕ Ολ. 2282/1992). Περαιτέρω, το άρθρο 117 παρ. 3 του Συντάγματος, που επιβάλλει την αναδάσωση των εκτάσεων που εκχερσώθηκαν παράνομα, δεν μπορεί να παράσχει έρεισμα για τη συναγωγή τέτοιας ρυθμίσεως, αφού αναφέρεται αποκλειστικά σε εκχερσώσεις που έγιναν με υλικές ενέργειες και όχι σε δυνατότητα δομήσεως επί τη βάσει ρυμοτομικού σχεδίου που βρίσκεται σε ισχύ. Εξ άλλου, η διάταξη του άρθρου 3 παρ. 6 εδ. ε του νόμου περί δασών (Ν. 998/1979) που εξαιρεί από την εφαρμογή της δασικής νομοθεσίας τις περιοχές, όπου υφίστανται εγκεκριμένα έγκυρα σχέδια πόλεων δεν έχει την έννοια της επιβολής υποχρεώσεως για την ανάκληση παρανόμων ρυμοτομικών σχεδίων, κατ' απόκλιση από την ως άνω γενική αρχή του δικαίου. Ο όρος "έγκυρα σχέδια πόλεως" στην πιο πάνω διάταξη αναφέρεται απλώς σε ρυμοτομικά σχέδια που έχουν εγκριθεί με διοικητική πράξη που συγκεντρώνει τα αναγκαία εξωτερικά, τυπικά στοιχεία του κύρους ώστε να είναι εξοπλισμένη με το τεκμήριο της νομιμότητας. (ΣΤΕ 2258/2005, 2785/1993, ΣΤΕ Ολ. 2282/1992).

Από τα πιο πάνω προκύπτει ότι η έλλειψη προσυπογραφής της διοικητικής πράξεως, με την οποία εγκρίνεται ένα σχέδιο πόλεως από τον Υπουργό Γεωργίας, ανεξαρτήτως εάν ήταν απαραίτητη ή όχι, δεν το καθιστά ανυπόστατο, αλλά απλώς εκδοθέν από αναρμόδιο όργανο (ΣΤΕ 2282/1992, 1542/1995 πρβλ. ΣΤΕ 1851/1990 Ολ.) και συνεπώς δεν είναι δυνατός ο παρεμπόδιων έλεγχός του εφόσον αποτελεί ατομική πράξη γενικού περιεχομένου, η οποία έχει διαφύγει του ακυρωτικού ελέγχου (ΣΤΕ 2282/1992 Ολ., 412/1993 Ολ.).

Συνεπώς σχέδια πόλης, που εγκρίθηκαν χωρίς προσυπογραφή του Υπουργού Γεωργίας, τα οποία δεν έχουν ακυρωθεί, αποτελούν ατομικές πράξεις γενικού περιεχομένου, που έχουν διαφύγει τον ακυρωτικό έλεγχο και δεν μπορούν να ελεγχθούν παρεμπιπτόντως και συνεπώς πρέπει να αντιμετωπίζονται ως ισχυρά σχέδια πόλης στο πλαίσιο κατάρτισης των Δασικών χαρτών και της εφαρμογής του άρθρου 23 Ν. 3889/2010 και στο πρώτο των άνω ερωτημάτων αρμόζει απάντηση θετική.

2. Το αυτό ισχύει και για τα σχέδια πόλης, που εγκρίθηκαν χωρίς προσυπογραφή του Υπουργού Γεωργίας, (και δεν έχουν ακυρωθεί) τμήματα των οποίων έχουν αποτυπωθεί στους Προσωρινούς Κτηματικούς Χάρτες (ΠΚΧ) και Πίνακες (ΠΚΠ) του Ν. 246/1976 ως έχοντα δασικό χαρακτήρα, αφού οι εγκριτικές αυτών διοικητικές πράξεις αποτελούν ατομικές πράξεις γενικού περιεχομένου, που έχουν διαφύγει τον ακυρωτικό έλεγχο και δεν μπορούν να ελεγχθούν παρεμπιπτόντως και συνεπώς πρέπει να αντιμετωπίζονται ως ισχυρά σχέδια πόλης στο πλαίσιο κατάρτισης των Δασικών χαρτών και της εφαρμογής του άρθρου 23 Ν. 3889/2010 .

Εξ άλλου , από τη συνδυασμένη ερμηνεία των διατάξεων του Ν. 2664/1998, αλλά και του Ν. 3889/2010 προκύπτει ότι στην αρμόδια δασική υπηρεσία, αλλά ^{και} στις συνεργαζόμενες με αυτή υπηρεσίες, αποδόθηκε από τον νομοθέτη ευρεία αρμοδιότητα, κατά την διοικητική διαδικασία κατάρτισης και θεώρησης των δασικών χαρτών, ελέγχου και αυτεπαγγέλτου διορθώσεως λαθών , που εμφιλοχώρησαν από πλάνη της διοικήσεως (βλ. και β' εδάφιο της παραγράφου 1 του ως άνω άρθρου 23 Ν. 3889/2010, σύμφωνα με την οποία «Οι υπηρεσίες στις οποίες διαβιβάζονται τα αντίγραφα, επισημαίνουν με πορτοκαλί χρώμα το περίγραμμα των ορίων των οικισμών, ... καθώς και τα όρια των εγκεκριμένων πολεοδομικών μελετών και ρυμοτομικών σχεδίων, εφόσον δεν απεικονίζονται στους χάρτες ή ελέγχουν και διορθώνουν τα όρια που υπάρχουν σε αυτούς» από τη διατύπωση του οποίου προκύπτει ότι σκοπός του νομοθέτη είναι η αποτύπωση στους δασικούς χάρτες της πραγματικής κατάστασης , η διόρθωση λαθών, που εμφιλοχώρησαν από

πλάνη της διοικήσεως, προκειμένου να αποφευχθούν άσκοποι και πολυδάπανοι δικαστικοί αγώνες). Αλλωστε , σύμφωνα με την παρ. 16 του άρθρου 28 του Ν.2664/1998 ακόμα και οι οριστικοί δασικοί χάρτες , που καταρτίστηκαν με τον νόμο αυτό , πολύ δε περισσότερο οι προσωρινοί δασικοί χάρτες «από τη διόρθωσή τους και μόνο επέχουν θέση των προβλεπόμενων από το άρθρο 27 του παρόντος δασικών χαρτών».

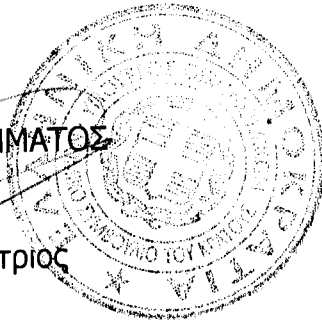
Συνεπώς και στο δεύτερο των άνω ερωτημάτων αρμόζει απάντηση θετική.

IV. Κατ' ακολουθία των ανωτέρω το τμήμα γνωμοδοτεί ομοφώνως επί των εξεταζομένων ερωτημάτων ότι: α) σχέδια πόλης, που εγκρίθηκαν χωρίς προσυπογραφή του Υπουργού Γεωργίας, τα οποία δεν έχουν ακυρωθεί, πρέπει να αντιμετωπίζονται ως ισχυρά σχέδια πόλης στο πλαίσιο κατάρτισης των Δασικών χαρτών και της εφαρμογής του άρθρου 23 Ν. 3889/2010 και β) σχέδια πόλης, που εγκρίθηκαν χωρίς προσυπογραφή του Υπουργού Γεωργίας, τα οποία δεν έχουν ακυρωθεί, τμήματα των οποίων έχουν αποτυπωθεί στους Προσωρινούς Κτηματικούς Χάρτες (ΠΚΧ) και Πίνακες (ΠΚΠ) του Ν. 246/1976 ως έχοντα δασικό χαρακτήρα, πρέπει να αντιμετωπίζονται ως ισχυρά σχέδια πόλης στο πλαίσιο κατάρτισης των Δασικών χαρτών και της εφαρμογής του άρθρου 23 Ν. 3889/2010 .

Θεωρήθηκε
Αθήνα 29-7-2011

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Αναστασόπουλος Δημήτριος
Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ

Η ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ

Χριστίνα Διβάνη
Πάρεδρος ΝΣΚ

